

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17457

Tarih : 14.04.2026

43480

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Heval BOZDAĞ

Ağrı Milletvekili

6 Şubat 2023 depremleri, doğal bir olayın büyük bir afete nasıl dönüştüğünün; uzun yıllardır sürdürülen rant odaklı kentleşme politikalarının, denetimsizliğin, kamusal sorumluluğun sistematik biçimde ihmal edilmesinin ve cezasızlık kültürünün bir sonucu olarak ortaya çıkan toplumsal büyük bir yıkımın adıdır. On binlerce yurttaşın yaşamını yitirdiği bir felakete dönüşen bu durum, yaşam hakkının korunamadığını ve kamu otoritelerinin asli yükümlülüklerini yerine getirmediğini açık biçimde ortaya koymuştur.

Aradan geçen üç yılı aşkın süreye rağmen yürütülen yargılamalar, toplumun adalet duygusunu onarmak bir yana, derin bir güvensizlik üretmeye devam etmektedir. Depremde sorumluluğu bulunan kişi ve kurumların önemli bir kısmının “bilinçli taksir” gibi daha hafif suçlamalarla yargılanması; buna karşın “olası kast” hükümlerinin son derece sınırlı uygulanması, ceza adalet sisteminin caydırıcılığını ortadan kaldırmakta ve fiili bir cezasızlık rejimi yaratmaktadır.

6 Şubat 2023 depremlerinde yakınlarını kaybeden Adalet Peşinde Aileleri Platformu tarafından 13.04.2026 tarihinde Bakanlığınız önünde yapılan basın açıklamasında da deprem yargılamalarının büyük ölçüde “bilinçli taksir” kapsamında yürütüldüğü, bu durumun fiili bir cezasızlık yarattığı ve sorumluların korunmasına hizmet ettiği açıkça ifade edilmiştir. Yine açıklamada ifade edildiği üzere sorumluluğun “kader”, “mukadderat” ya da “doğal afet” söylemleriyle örtülmeye çalışılması kabul edilemez. Türkiye'nin aktif fay hatları üzerinde

bulunduğu gerçeği herkes tarafından bilinirken, yapı güvenliğini sağlamayan, denetim görevini yerine getirmeyen ve kamu gücünü bu yönde kullanmayanların sorumluluğunun görmezden gelinmesi, yaşam hakkının ihlalinin süreklileştirilmesi anlamına gelmektedir. Platform, özellikle Adana'da yıkılan ve 96 yurttaşın yaşamını yitirdiği Hasan Alpagün Apartmanı davasında yerel mahkeme tarafından iki kez "olası kast" hükümlerinin uygulanmasına rağmen, üst yargı mercileri ve savcılık makamlarının bu yöndeki kararları etkisizleştirmeye dönük tutum sergilediğini belirtmektedir. Açıklamada ayrıca bazı savcıların sorumluluğu bilimsel gerçeklerle bağdaşmayacak şekilde "deprem gerçeğine" indirgediği, kamu görevlilerine yönelik soruşturmanın ise sistematik biçimde geciktirildiği iddia edilmektedir. Bu durum, yargı süreçlerinin tarafsızlığı ve bağımsızlığı konusunda ciddi soru işaretleri yaratmaktadır. Depremde sorumluluğu bulunduğu iddia edilen kamu görevlileri hakkında soruşturma yürütülmesinin idari izin mekanizmaları aracılığıyla geciktirilmesi veya engellenmesi adaletin tesisini fiilen imkânsız hale getirir.

Adalet Peşinde Aileleri Platformu tarafından dile getirilen "cezasızlık yeni ölümlerin önünü açar" tespitinde olduğu gibi gerçek sorumluların açığa çıkarılmadığı, etkili biçimde yargılanmadığı ve caydırıcı cezalarla karşılaşmadığı bir düzende, benzer ihlallerin tekrar etmesi kaçınılmazdır. Bu çerçevede, deprem yargılamalarının mevcut seyri, yalnızca bireysel sorumlulukların değil; aynı zamanda siyasal ve kurumsal sorumlulukların da sorgulanmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 6 Şubat depremlerine ilişkin açılan davalarda kaç sanık "bilinçli taksir", kaç sanık "olası kast" suçlamasıyla yargılanmaktadır?
2. Hasan Alpagün Apartmanı davasında verilen "olası kast" kararlarının üst yargı mercilerince bozulmasının gerekçesi nedir? Bu süreçte Bakanlığınıza bağlı herhangi bir birimin etkisi veya yönlendirmesi olmuş mudur?
3. Deprem gibi kitlesel ölümlere yol açan olaylarda sorumluluğun "doğal afet" söylemiyle örtülmesine yönelik savcılık mütalaaları hakkında herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır? Bilimsel verilerle çelişen bu yaklaşımlar yargı etiği açısından nasıl değerlendirilmektedir?

4. Depremde sorumluluğu bulunduğu iddia edilen kamu görevlileri hakkında soruşturma yürütülebilmesi için gerekli olan idari izinlerin verilmemesi veya geciktirilmesi yönündeki iddialar doğru mudur? Kaç kamu görevlisi hakkında soruşturma izni talep edilmiş, kaçına izin verilmiş, kaç bekletilmiştir?
5. Yargılamalarda uygulanan “iyi hâl indirimleri” ve suç vasfının sistematik biçimde daha hafif değerlendirilmesi, kamuoyunda “yargı eliyle cezasızlık” algısını güçlendirmektedir. Bakanlığınız bu algının yarattığı toplumsal güvensizliği gidermeye yönelik herhangi bir adım atmayı planlamakta mıdır?
6. Deprem yargılamalarında “olası kast” hükümlerinin etkin biçimde uygulanmasının önünde fiili ya da yapısal engeller bulunmakta mıdır? Bu engellerin kaldırılmasına yönelik bir düzenleme gündeminizde midir?
7. Adalet Peşinde Aileleri Platformu tarafından dile getirildiği gibi cezasızlık yeni ölümlerin önünü açar. Benzer felaketlerde sorumluların gerçek anlamda hesap verebilirliğini sağlayacak düzenlemeler ölümlerin önüne geçebilir. Bunun için hangi somut adımlar atılacaktır?